

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

MISSIONS- FÖRBUNDET

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR
SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS
YTTRER MISSION

UTKOMMER DEN 1 OCH 15 I VARJE MÅNAD

REDAKTÖR: : Nr 16. Årg. 35.
J. E. LUNDAHL : 15 Aug. 1917.

Se, jag är med eder alla dagar.

Matt. 28: 20.

Detta dyrbara löfte, givet av missionens Herre i samband med den stora missionsbefallningen, har i dessa dagar av sorg och saknad inom Svenska Missionsförbundet ofta ljudit i mina öron. Den stora förlusten av vår så högt värderade missionsföreståndare, lektor P. Waldenström, har ställt oss litet var så ensamma och frågande med avseende på framtiden, att vi känt ett djupt behov av ett personligt stöd, en kraftfull hand och vilja, som kunde leda oss framåt.

Vi hade ju alltid klart för oss, vilken utomordentligt stor gåva vår missionsföreståndare var för vårt arbete både i hemlandet och hednavärlden. Men ändå framträder det sakförhållandet ännu kraftigare vid hans frånfalle och då han ej längre är med oss ordnande och ledande från det största till det minsta. Han saknas djupt av oss alla nu, när hans plats står tom. Ständigt lade han i dagen den varmaste kärlek till missionen och dess arbetare. Alltid fann han utvägar att lösa de stora och svåra problem, som förelågo så-

väl i ekonomiskt avseende som då det gällde underhandlingar med statsmyndigheter och enskilda. Överallt hade han förbindelser, allestädes var han känd och välkänd, och dörrarna öppnades villigt för honom, där de annars voro stängda eller möjligen med tvekan rörde sig på sina gångjärn. Med lugn och frimodighet såg han motståndare och fiender i ögonen. Han hade visst för sitt hjärta, att saken var Herrens, och därför måste densamma hava framgång. Det gällde Guds förhållande genom människors frälsning, det största och ärofullaste av allt på jorden, och därför behövde han aldrig tveka eller be om ursäkt för sitt framträdande. Själv var han den himmelske konungens sändebud och visste sig därmed stå under hans säkra hägn och skydd. Det var för oss så vanligt, att hans

kraftfulla ingripande ordnade allt, att ingen tänkte närmare därpå. Man blott väntade med intresse att få se utgången och resultatet av hans insiktsfulla och kloka åtgöranden.

Helt naturligt var den gamle, vördade lektorn ganska medveten om sin persons betydelse, även om han rätt ofta lät oss förstå, att han ej ville, att andra skulle i hans närvaro tala om hans förtjänster. Kunde det ske på ett indirekt sätt i samband med ett eller annat lyckligt åtgörande av honom till missionens fromma, tog han emellertid ganska väl upp en erinran därom. Och gällde det sina närmaste medarbetare var han ej sen att giva erkännande åt den mänskliga intelligensen och kraften. I Styrelsen passade han ofta på, då missionssekreterarna ej voro tillstädes, att på det högsta lovorda deras trägna arbete eller att giva åt personalen på Expeditionen eller lärarna vid Missionsskolan sitt varma erkännande. Alltid hade han dock klart för sig, att var och en hade blott sin tid att verka. När de personliga uppgifterna voro fyllda, kallade Herren hem sina tjänare. Ingen, icke ens den förträffligaste, vore outhärlig. Herren har alltid nya krafter att sätta i stället för de avgående. Ofta erinrade han om, att Sjöholm år 1904 stod som efterskickad i beredskap åt oss, att Mosesson vid rektor Wikanders avgång blev oss i rätt tid given, att Norberg kom i det lämpliga ögonblicket till Expeditionen. Och vi kunna ju tillägga, att lektorn själv blev oss i behaglig tid given såsom den rätte mannen för de stora uppgifter inom Förbundet, som förelågo år 1904. Ett jättearbete är sedan dess utfört av den

åldrige missionsföreståndaren och det i en tidsperiod av livet, då andra anse sig ha full rätt att ingenting göra. Med ungdomlig hänförelse och glöd har han fullbordat sin gärning, ett eldande föredöme för oss alla. Och bättre kunna vi ej hedra hans minne än att genom ett helt utgivande i Herrens tjänst söka vad på oss ankommer föra den sak vidare framåt, för vilken han nitälskade och offrade sin tid, sin kraft och sina medel.

Men nu är han icke längre med oss, vår oförgätlige ledare och lärare, lektor Waldenström. Så mycket skönare strålar det gudomliga löftet om Kristi närvaro oss till mötes. Det är fullt av tröst och hugsvalelse i den förlust missionsförsamlingen, mänskligt sett, lidit. Det stora missionsverket i världen ligger i hans allsmåttiga hand. Han lämnar det ej någon gång eller någon dag i andra händer. Löftet är detta: *Jag är med eder alla dagar.* Tjänarna, mer eller mindre rikt utrustade, komma och gå, dagarna, stundom ljusa och klara, stundom mulna och mörka, försvinna hastigt, men Herren Jesus Kristus är densamma i går och i dag och i evighet.

Kristi närvaro skänker *frimodighet* och *kraft*. Under hans ledning utgjorde lärjungaskaran ett helt, en enhet, till välsignelse för den enskilde och till gagn för evangelii utbredande. Och då Kristus ej längre är synligen närvarande, är han med oss genom sin Ande, och genom honom skänker han frimodighet och kraft. Sådant se vi av pingstens underbara händelser och av den kristna församlingens historia och erfarenheter under alla tider. Vi äro endast svaga redskap och tjänare.

Ledningen ligger i Herrens hand. Visdomen och kraften äro av honom. Av oss fordras endast, att vi äro trogna. Vi få ej låta oss nedtyngas av onödiga bekymmer, huru befogade de än synas vara. Vi få ej hängiva oss åt klagan och sorg över det vi förlorat, så att vi ej se det vi ha kvar eller det Herren vill giva oss i stället. Vi ha ej utvalt honom, utan han har utkorat oss. Han giver framgång och seger. Han kan ej annat än segra. Han segrar även, då han synes göra nederlag. När han dör, nedlägger han genom sin död djävulen och bryter för alltid hans värde. Martyrernas blod är kyrkans utsäde. Med ringa redskap vinner han stora resultat, på det att äran må vara hans. O, vilken trygghet att vara medarbetare i ett sådant verk.

Hans närvaro giver *helgd* och *värdighet* åt missionens underbara verk. Det är hans ande och sinne, som lever däri, hans yttersta vilja, som därigenom förverkligas. Statsöverhuvudets korta besök vid fronten och ännu mer, om han stannar kvar en längre tid och delar de kämpandes försakelser och lidanden, giver *helgd* åt deras strävan och lyftning åt deras hänförelse. Kristus är med oss alla dagar. Han delar egentligen icke våra lidanden utan vi få dela hans. Ingen har lidit som han

för Guds förhärligande och människornas frälsning. Oss har nu den stora nåden blivit given att icke allena tro på Kristus utan ock att lida med honom. Men lida vi med, skola vi ock regera med i evighet. Det är den största ära att vara kallad till gemenskap med honom i lidandet och i härligheten. Den som tjänar honom här har den glädjen att få följa honom, ty där han är, vill han ock, att tjänaren skall vara. Och den honom tjänar, skall Fadern ära.

Medvetandet av Kristi närvaro verkar *ödmjukhet* och *sann brödrakärlek*. Det hjälper oss att bevara Andens enhet genom fridens band. Jesu maningsord till sina lärjungar: Detta bjuder jag eder, att I älsken varandra (Joh. 15: 17) blir mera levande för oss, om vi besinna, att han är med oss alla dagar och ser alla våra gärningar. Petrus hade erfarit ett djupt intryck av denna maning, varför han ock skrev till de troende i församlingen: Framförallt haven en innerlig kärlek till varandra (1 Petr. 4: 8). *Framför allt*. Mycket kan vara viktigt och betydelsefullt i den kristliga gemenskapen, men intet kan jämföras med kärleken. Den som förbliver i kärleken, han förbliver i Gud och Gud i honom.

J. N—én.

Väl använd tid.

Då den bekante bibeltolkaren Matthew Henry vid ett tillfälle var mycket sjuk och väntade döden, vände han sig till en vän, i vars hus han uppehöll sig och sade: »Man lägger i allmänhet

märke till en döendes sista ord. Detta är mitt: *Ett liv, som är använt i Guds tjänst och i gemenskap med honom, är det skönaste liv, som någon kan leva på jorden.*»

SVENSKA MISSIONSFÖRBUNDETS EXPEDITION

10 Barnhusgatan, Stockholm C.

Allm. Tel. 4634 & 7415. Riks Tel. 4075 & 8525.

Inregistr. telegrafadr.: "Förbundet, Stockholm".

Hålles öppen alla helgfria dagar kl. 9—5.

Svenska Missionsförbundets missionsfält.

Svenska Missionsförbundet bedriver mission i Kongo, Kina, Ost-Turkestan, Kaukasien, Ryssland och Lappland samt sjömansmission i England.

"MISSIONSFÖRBUNDET"

Svenska Missionsförbundets organ för dess yttre mission

utkommer två gånger i månaden.

Prenumerationspriset är kr. 1: 60 på posten och 1: 35 på Expeditionen, då minst 5 ex. rekvireras under en adress. Till utlandet kostar tidningen 2: 75.

Alla meddelanden, som röra Svenska Missionsförbundet och dess verksamhet, jämte gåvor till missionen och rekvisitioner av böcker m. m., adresseras till Svenska Missionsförbundets Expedition, Stockholm C.

I testamenten och gåvobrev, som upprättas till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet i allmänhet eller till någon särskild gren därav, torde noga angivas, att det är till Svenska Missionsförbundets mission. När ett testamente t. ex. endast innehåller, att ett visst belopp skall tillfalla hednissionen, så kan ju ovisshet uppstå, om det är Svenska Missionsförbundet eller något annat sällskap, som skall hava penningarna.

Sparbössor för insamlande av medel till vår yttre och inre mission utdelas gratis och kunna rekvireras från Svenska Missionsförbundets Expedition.

Kondoleans- Talrika kondoleansskriv-
brev. | velser både från in- och
utlandet ha inkommit till Expeditionen med anledning av vår missionsföreståndares frånfalle. Från Tyskland ha ett flertal framstående missionsmän uttryckt sitt deltagande. Bland dessa märkas professorn i missionshistoria vid Berlins universitet, dr Julius Richter, sekr. i den kontinentala missionskonferensen A. W. Schreiber, missionsdirektor dr Y. Haccius, prof. dr Olpp, missionsdirektor Kausch, missionsdirektor H. Coerper, dr Kleinpaul, missionsinspektor Braaker, missionsdirektor, prof. Paul, missionsinspektor, F. Würz, missionsdirektor dr J. Witte, missionsdirektor pastor J. Spiecker samt missionsinspektor W. Trittelwitz. Alla dessa skrivelser vittna noggsamt om huru högskattad lektor Waldenström var även bland Tysklands missionsvänner.

* * *

Kishuistationen. | Adressen till Kishui är S. M. S., Kishui (Hupeh) China.

* * *

Orests | Missionär Orest, som en tid
sjukdom. | legat sjuk i lunginflammation och länge svävat mellan liv och död, har nu enligt meddelande från fru Orest lyckligt genomgått den svåraste krisen. Den 23 juni hade läkaren uppgivit allt hopp, men just då inträdde förbättringen. Gud vare tack för hjälp i rätt tid! När människomakt tryter, då är Guds makt stor.

* * *

Våra hemresande | Expeditionen har
Kongomissionärer. | genom en av baptisternas nyss hemkomna missionärer mottagit en hälsning från våra Kongomissionärer, som f. n. hunnit Lon-

don på sin hemresa. De äro: *Flo-*
dén med fru, Grahn med fru, Nykvist,
Södergren, fru Vikholm, Hildegard Nils-
son och Anna Svadling. De voro krya
och duktiga. På grund av de svåra
förhållandena nödgas de kanske uppe-
hålla sig i London några veckor. Vi
hoppas, att vi snart skola få hälsa
dem välkomna på svensk mark. Gud
bevarar, vad som hör honom till.

* * *

Teckningslistor | till en reformations-
jubileumsgåva för främjande av kär-
leksverksamheten inom Svenska Mis-
sionsförbundet ha nu jämte styrelsens
cirkulär utsänts till församlingarna.
Insamlingen, som i första hand syftar
till att gagna församlingstjänarinne-
verksamheten, anbefalles varmt i mis-
sionsvännernas åtanke. Skulle de ut-
sända listorna ej räcka till, kunna nya
rekvireras från Expeditionen.

Från vår yttre mission.

Ester Gillströms begravning.

Ester Gillström är död. Det var påskdagen, som detta sorgliga budskap nådde oss här i Wuchang. Vi blevo till en början som förstummade. Ingen av oss hade hört, att hon varit sjuk ens. Vi måste om och om igen läsa broder Gillströms meddelande för att övertyga oss om verkligheten av det sorgliga budskapets innebörd.

Ester Johansson kom ut till Kina i vårt sällskap hösten 1915. Vi hade en rätt så trevlig om ock tröttsam resa från Stockholm till Wuchang. Broder Gillström hade väntat henne länge. Det var ju meningen, att vi skulle rest ut hösten 1914. Men kriget ändrade våra planer, ty Styrelsen ansåg sig icke böra utsända några arbetare 1914. Jag minnes det, som om det skett i går, hur broder Gillström mötte oss vid stationen i Hankow den 20 oktober 1915 för att hälsa alla välkomna samt mottaga sin Ester. Ej anade han då, att hon så snart skulle hämtas hem — tagas bort från honom till en tid. Och vilken av oss fem, som voro hennes reskamrater, kunde ana, att hennes

arbetsdag i Kina skulle bli så kort. Hon var ju så frisk och stark, såg ut som själva hälsan. Hon hade aldrig varit sjuk — hon stod i sin fulla värblomning. Man ville spå henne ett långt liv, rikt på arbete och framgång. Men nu är hon icke mer bland oss härnere. Våra led ha glesnat. Men den saliga skaran däruppe har ökats.

Om Esters sjukdom och död har broder Åhs redan meddelat från Kienli. Jag efterkommer blott broder Gillströms begäran att skriva litet om hans kära Esters begravning, vilken försiggick i går på den utländska kyrkogården i Hankow. Aldrig kunde jag ha den ringaste aning om, då vi reste ut tillsammans, att det skulle falla på min lott att tjänstgöra vid Esters begravning. Hon hade ju alla utsikter att överleva både mig och min hustru — vi fylla ju rätt snart båda två 60 år, om Gud låter oss få leva och arbeta litet till här nere.

Vi voro icke så många samlade vid begravningen. Broder Tonnér och syster Isakson hade kommit hit från Hwangchow för att närvara. De andra kunde på inga villkor komma ifrån. Broder Kullgren hade kommit hit för att göra uppköp för Kishui och fick så närvara. Då kransar bundits, blommar gjorts i ordning och vi tågade ned till Yangtsifloden för att tillsammans med några av våra kineser fara över till Hankow, voro vi i alla fall

en liten grupp. På kyrkogården mötte sedan några flera kineser samt åtskilliga engelska och tyska vänner. Själva begravningsgudstjänsten hölls i det trevliga gravkoret på kyrkogården. Den omväxlade med sång, bön, läsning av Guds ord och tal av Londonmissionens missionär Foster samt av broder Tonnér och undertecknad. Sedan kistan utburits och sänkts ned i graven lästes Jobs 14: 1, 2. Därefter sjöngs i kör av våra svenska kamrater: »Jag är en främling här» etc. Det tog sig så högtidligt ut i aftonens stillhet. Sedan läste vi på vårt härliga svenska språk trosbekännelsen tillsammans samt 1 Tess. 4: 13—18. Därefter nedkastades tre skovlar mull under stor rörelse bland Esters kamrater, men mellan tårarna glänste hoppet, då vi sist uttalade: »Jesus Kristus, vår Frälsare, skall uppväcka dig vid sin återkomst.» Broder Kullgren avslutade med bön, och sist sjöngs: »Skola vi väl alla mötas» etc. Den sången sjöngs på engelska, så att både svenskar, engelsmän och tyskar skulle kunna delta.

Graven skottades hastigt igen, klappades till, och kransar och kors lades överst. En del blommor följde med Ester i graven. Ett av de underligaste ögonblicken vid denna begravning var det väl, då broder Gillström, sedan hela begravningsakten var över, steg fram till gravens yttersta kant, nedkastade en vacker blombukett på sin Esters kista samt bugade sig med blottat huvud som en sista hälsning, ett tack och farväl. Det var en handling, som talade mer än ord.

Vännerna hade skingrats. Men vi svenskar dröjde ännu en stund vid graven. Och då vi stodo där i djupa tankar, föreslog broder Gillström, att vi skulle sjunga på svenska: »Skola vi väl alla mötas» etc. Och så var allt över. Men högtidligt var det hela i all sin enkelhet. Och det nyvaknande vår livet allt omkring oss med blommor och grönska, fågelsång och smekande vårbris talade ett kraftigt språk om liv och uppståndelse från

de döda (Joh. 11: 25, 26). Låtom oss bedja för broder Gillström, att hugsvalelsens och barmhärtighetens Gud måtte förlåna honom kraft att undergivet och tålmodigt bära, vad som mött honom på hans väg i hedendomens mörka land!

En kär hälsning från oss alla till våra vänner när och fjärran.

Wuchang den 17 april 1917.

Joh. Sköld.

Brev från missionär G. Tonnér.

Wuchang den 11 maj 1917.

Kära missionsvänner!

Guds nåd och frid!

Jag är ledsen över, att det under de senaste månaderna varit så få meddelanden i vår tidning från Kina. Själv har jag nog många gånger tänkt att skriva, men så har jag ej tyckt, att jag haft något av vidare intresse att skriva om, och så är det därtill så ovisst, om breven komma fram i dessa orostider. Dessa två förhållanden ha för mig varit anledning till dröjsmål. Nu vill jag dock sända ett par rader i hopp om, att de skola komma fram i sinom tid.

Vårt arbete härute har under tiden fortgått utan nämnvärd förändring. Vi ha dagligen fått mottaga nåd och kraft från Gud, som aldrig tröttnar att hjälpa. Det är i sanning gott att ha en sådan Gud.

I början av januari hade vi ett besök av pastor *Ting-Li-mei*. Han torde vara känd till namnet bland de flesta av missionsvännerna. Han har sedan en 5 à 6 år varit anställd i K. F. U. M. och rest omkring oavlätligen i detta stora land och hållit möten, särskilt bland de unga, och Gud har på ett alldeles särskilt sätt välsignat detta hans arbete. Här stannade han fyra dagar. Han hade särskilda möten med våra infödda medarbetare, som kommit hit från de olika utstationerna,

med våra församlingsmedlemmar, med lärare och elever i våra skolor och med utomstående. Alla dessa olika möten präglades av djupt allvar och gudsfruktan. För oss missionärer var det en riktig vederkvickelse att få vara med. Vi tro, att de ock för så väl församlingen som för de utomstående voro av stor betydelse och till verklig nytta. Icke så få av de utomstående, som voro med vid dessa hans möten, ha sedan regelbundet kommit med till de vanliga mötena i kapellet.

Vårt årsmöte började i år den 31 mars och fortsatte sedan den 1 och 2 april. Ganska många församlingsmedlemmar från våra utstationer voro även i år med. I de dopklasser, som förut hållits, hade icke så få, både kvinnor och män, fått mottaga undervisning. På söndagen blevo 19 personer genom dopet intagna i församlingen, och dessutom blev ett barn döpt. Fastän man stundom tycker, att den synliga frukten av arbetet icke är stor, så får man dock vid ett sådant tillfälle som detta se, att det icke är fruktlöst. Församlingen tillväxer mer och mer. Det går åt rätt håll, och däröver äro vi glada. Jag skulle önska, att våra kära missionsvänner finge ett tillfälle att vara med, ett sådant som det sista mötet vid detta årsmöte, då vi voro samlade att fira Herrens Heliga Nattvard. Sådana stunder äro oförgätliga.

På måndags e. m. den 2 april hade vi *avskedsmöte* för syster *Hilma Börjeson*, som strax efter mötet skulle lämna oss för att resa hem. Ganska många deltog med att dels lämna minnesord, dels uttala sin tacksamhet för det arbete, som syster Börjeson fått nåd att utföra. Alla hälsade henne hjärtligt välkommen tillbaka. Då dessa rader skrivas, är hon ett gott stycke på väg från Kina. Hon lämnade Hwangchow den 12 april och reser över Amerika, där hon ämnar stanna några månader för att sedan fortsätta hem till Sverige. Må Gud bevara henne undan alla faror och olyckor.

Det är märkvärdiga tider vi leva i. Vem kunde för tre år tillbaka tillnärmelsevis ana, att snart sagt hela världen skulle sammandrabba i strid på liv och död. Det är förskräckligt att tänka på allt det elände, som detta krig haft med sig. Må Gud förbarma sig över folken och snart låta oss få fred och lugn igen!

Här på stationen må vi alla för närvarande gott, och var och en har fullt upp med arbete. Det är i sanning en stor nåd av Gud att få äga hälsan och kunna arbeta. Våra tankar gå ofta hem till Eder, och vid nådens tron få vi dagligen mötas. Vi hoppas, att I fortfarande såsom hittills viljen bära oss på bönens armar. Vi få efter slutat arbete tillsammans dela den eviga glädjen, om vi troget hålla ut. Snart torde vår Frälsare vara tillbaka. Alla tecken synas tyda därpå. Må vi vara redo, då han kommer!

Min hustru förenar sig med mig i de varmaste hälsningar till Eder alla.

Eder tillgivne

G. Tonmér.

Förstlingsfrukten i Kotien.

På vårt årsmöte i Wuchang i år beslöts bl. a., att tvenne evangelisationsmöten skulle hållas årligen på våra utstationer. Det första bestämdes till Kotien den 20—22 april. Det är från detta möte, som jag nu ville berätta något. Vi anlände dit på fredagsaftonen, tvenne evangelister, en boksäljare samt min hustru och undertecknad. Dagen var härlig på floden. Det var ej medvind men ej heller värre motvind, än att vi kunde kryssa. I Ianglo lade vi till en liten stund och gingo upp för att hämta evangelisten Koh. Efter ännu en timmas färd på båten voro vi framme vid Kotiens hamnplats. Den några km. långa vägen från stranden och till samhället var förtjusande vacker i vårgrönskan. Allt i naturen prunkade i sin bästa fågning och stämde våra hjärtan till

tack och lov mot Gud, som frambringat allt detta sköna. Framkomna blevo vi bjudna på mat, som smakade mycket bra efter dagen på floden. Sedan tändes lamporna, och mötena började. Som vi voro ej mindre än sex talare, kunde vi ju hålla ut en god stund. Kl. blev också halv elva, innan dörrarna stängdes. Men inte var det för att åhörare då saknades. Nästa morgon duggade det litet, men det var välkommet av lantmännen, det visste vi och tackade Gud därför. Efter morgonbön och frukost delade vi på styrkan, den hade då förökats med ännu en. Fem gingo ut för att sälja böcker och annonsera om mötena, de övriga två stannade hemma. När vi kommo till kapellet, var det gott om åhörare, och flera kommo undan för undan, så att det blev fullt hus. Kl. tre stängde vi för att få lite mat och vila. Men det var ett ständigt bultande på porten. Min hustru hade annonserat kvinnomöte, och så fort måltiden var över, måste hon ut för att hålla detsamma. Litet hjälp fick hon av evangelistens hustru och även av en annan kristen kvinna, som var där på tillfälligt besök. Under kvinnomötet voro vi åter ute för att sälja böcker. En boksäljare från Wuchang tyckte, att det var onödigt, att han var med, då jag hade tagit så mycket böcker med. Men ännu mer över sig given blev han, när vi kommo dit och funno, att en kolportör hade varit på platsen tre dagar, innan vi kommo dit, och sålt skrifter. Men hans oro försvann snart. Och när vi lämnade platsen, var det ej många ex. kvar i hans bokkorg. Kvällsmötet mellan sju och tio var mycket kraftigt. Nästa dag var söndag, den stora dagen i högtiden. Först hölls ett kvinnomöte på en timme, och sedan började gudstjänsten, vid vilken halva kapellet var fullsatt av kvinnor. Orgelns toner brusade och stämde våra hjärtan till andakt. Koh och Hsu predikade, den förre över Luk. 13; 6—9 och den senare över Tit. 2: 11, 12. Så talade

jag en stund till dopkandidaterna, sex stycken, med ledning av orden i 1 Mos. 17: 7 samt Joh. 3: 5. Sedan de sedvanliga frågorna framstälts, på vilka de alla svarade ett tydligt ja, blevo de döpta till Fadrens, Sonens och den Helige Andes namn. Det var förstlingsfrukten i Kotien. Alla, som förstodo innebörden av det skedda, kände stundens allvar. Må de bliva bestående och bliva pelare i Guds församling. Deras lärare Koh ledde så i bön för dem, varefter en dotter till nämnde Koh döptes. Efter några minuters vila firade vi H. H. Nattvard. För att stadfästa minnet av dagen hade vännerna anordnat en liten te-bjudning efteråt. Sedan skildes vi. En del bo på landet och hade någon mil att gå. Regnet, som börjat redan på middagen, ökade betydligt, varför det nog ej blev så lätt att komma hem. På kvällens möte hade vi ej så fullt med folk, som fallet varit förut. De av bröderna, som ej predikade på middagen, talade nu, och därmed voro våra möten slut för denna gång. Vi hade planterat och vattnat, och Gud skall giva växten.

Wuchang den 24 april 1917.

Gustaf Cederlöf.

MISSIONEN I KONGO

Snickare- och slöjdlärokurs vid Kibunzi.

Det är bättre att sätta tio i arbete än att försöka att själv arbeta för tio. *Spurgeon.*

Vårt arbete härute är ett undervisnings- och fostringsarbete inom det religiösa området, det teoretiska och det praktiska. Det första, såsom det

viktigaste och huvudsakliga, upptogs först. Men redan från början var det envar klart, att vi utan att utbilda och sätta i arbete infödda medhjälpare aldrig skulle nå folket i sin helhet. Men för att få dessa infödda medarbetare i evangelium måste skolarbetet i gång. Helt naturligt var det endast missionärer, som voro lärare i de första skolorna. Skolorna utvecklades, elever lärde sig läsa, skriva och räkna något och blevo bekanta med de bibliska berättelserna samt blevo troende, och snart voro de först utexaminerade lärare bland folket. Så gick utvecklingen framåt, och omsider hade vi infödda medlärare även i skolorna vid stationen, så att ej en missionär behövde sätta till sin tid med att undervisa i a. b. c. Missionären fick ägna sig åt de mera försiktigarna.

Jag ser ett annat mål framför, som vi ej ännu nått, men som jag tror kan nås. Och ju mer vi alla arbeta med det målet i sikte, ju förr skola vi hinna det. Det är, att vi få infödda lärare även i de högre klasserna, och att missionärens arbete i skolan kan bestå i att inspektera den någon gång om dagen.

Till skolbarnens fostran hör ock deras undervisning i praktiskt arbete. I början var även här missionären deras lärare. Målet var då att vänja dem vid arbete och om möjligt lära dem förstå arbetets välsignelse. Inte var det alltid så lätt för dessa gossar, som voro uppfostrade i den åsikten, att allt arbete på fälten och i övrigt allt annat, som gällde att skaffa föda, var kvinnogöra. Men målet har nåtts. Numera anses det i de flesta byar vara en skam för en ung man att ej hava några odlingar. Och den tid är ej mer, då den vite måste vara rättare för skolgossarna. Det är lämnat åt de infödda. Men vi behöva ej heller lägga an på att »lära» skolgossarna detta. Infödningarna lära till stor del själva sina gossar. Också inskränkes numera jordbruksarbete och gräshackning till det, som är ytterst nödvän-

digt för stationens räkning, och tiden för praktiskt arbete användes mera till att lära eleverna snickeri och sömnad. Det förra i synnerhet är en jämförelsevis ny gren och har hittills varit beroende av tillgången på lärarekrafter bland missionärerna. Men för att även i detta stycke få infödda lärare är det, som vi samlat ett antal unga män till Kibunzi, åt vilkas utbildning jag nästan uteslutande ägnar min tid och kraft.

Det är dock inte endast slöjdslärare vi behöva vid våra stationer. Vi behöva även snickare, som äro så pass utbildade, att de kunna utföra nödiga reparationer, göra fönster, dörrar och enklare möbler. Ofantligt mycket praktiskt arbete har ju hittills utförts, och de infödda ha fått göra mycket, men allt noggrannare arbete, såsom det ovan nämnda, har gjorts av de vita eller ock tagits från Sverige. Att detta har gjorts förr, låter mycket väl försvara sig, men att det ej alltid behöver fortsätta, visa de sista husbyggena vid Kibunzi, där allt byggnadssnickeri och även möbler tillverkats på platsen — och nästan uteslutande av infödda. Men att utbilda infödda fordras tid och tålmod, ty då man ser, att man själv skulle göra det både fortare och bättre än den infödde, så frestas man att göra det. Man är då visserligen hjälpt för tillfället, men nästa gång står man i samma klämma. Att rekvirera från Europa är ju en god utväg, bättre med hänsyn till Europa än till Kongo, men det blir dyrt och i regel mindre varaktigt, såvida det ej är alldeles prima virke, än det som göres här av mahogny. Kyrkfönstren här vid Kibunzi visa detta. De togos från Europa och sattes in 1907, i föl voro de flesta så murkna, att de måste ersättas av nya. De nya äro gjorda här av vår »gårdssnickare». Naturligtvis har han fått tillsyn och hjälp ibland i form av undervisning, ej i form av arbete. Även för kongonegern gäller ordspråket: Övning ger färdighet. Och den i början anförda regeln, att det är bättre att sätta tio

i arbete, än att själv söka arbeta för tio, är nog en gyllene regel för missionärerna på alla områden.

Så har det då fallit på min lott att sätta dessa »tio», som i verkligheten äro tolv, i arbete, en lott, betydligt angenämare än jag från början vågat hoppas. Ett svårt kapitel för många av dessa läringar i början var att arbeta efter bestämda mått. Och svårt

»Hemma», sade han som svar på en fråga, »äro vi ej så noga. Vi hyvla av träbiten, och så spika vi fast den.» Hos många är det åtskilligt i deras förkunskaper, som måste reformeras.

Eleverna skulle enligt bestämmelserna för kursen äga förkunskaper. Dessa voro dock ganska olika, och som nu alla skulle göra allt så noggrant som möjligt, så blev den första tiden

Lärare och elever vid slöjdlärarkursen i Kibunzi år 1917.

Eleverna i slöjdkursen äro från vänster i borten raden: Masampu, Nkondi (Kinkenge), Siamuna (Kingoyi), Samba, Ntadi (Musana), Mbuku, Matingu (Madzia).

Sittande till vänster: Baku, Kayi, Nskala (Kibunzi); till höger: Nampene, Nsiku, Samba (Mukimungu). I mitten sitter missionär John Petersson.

var det för deras lärare att få dem att förstå vikten av detta. Enda medlet var att utan undantag från början förkasta alla »förfuskade bitar». Då en av dem hade gjort tre bitar av samma sort och fått dem kasserade den ena efter den andra och kom och visade den fjärde, så darrade han, ej på manschetten, ty sådan hade han inte, utan på handen. Jag kände, att han nu behövde få sitt verk godkänt.

den mest ansträngande för läraren. Men lyckligtvis hade jag Nsakala, en gosse som slutat skolan för ett år sedan och som i fjöl arbetade här hela året, till hjälplärare. Den nytta jag själv och hela kursen f. ö. haft av honom de första 3 à 4 veckorna är ej liten.

Alla eleverna få nu följa samma linje och göra samma modeller. Detta i förening med, att den tid, som var

och en använder för varje särskild modell antecknas, har nog till stor del bidragit att sporra deras flit, som nästan utan undantag kan betecknas med berömlig. En av eleverna, en yngling här från Kibunzi, hade en lördags f. m. själv kommit underfund med, att han gjort sina lyktbottnar för korta. På måndagsmorgonen, då han kom, hade han med sig en annan träbit, som han hyvlat hemma i stället för att förspilla tiden här med att göra en annan. En

då i full fart, var och en vid sitt arbete. Då klockan ringer till middag eller då arbetstiden är slut, finner man ingen brådska hos dem att sluta. En kväll hade jag någon syssla, som höll mig kvar en halv timme efter arbetstidens slut, och så länge jag var kvar, stodo också åtskilliga av eleverna kvar.

Då man finner ett sådant intresse och en sådan flit, är det ej tungt att vara lärare. Då har man ock anledning att vänta ett gott resultat. Jag blott

Slöjdlärorekursen vid Kibunzi år 1917.

annan skulle göra ett nattduksbord och hade benen färdiga utom att en stav ej var kilad i ena kanten. Han kälade den i fel kant och förstörde så ett ben. Klockan var halv 11. Han tyckte, att det var försmädligt men fortsatte med att kälade de andra. Då jag kom ned efter middagsrasten, hade han ett nytt ben gjort i det förstördas ställe. En morgon hade jag ett ärende ned i slöjdsalen, innan klockan ringt. Nästan alla eleverna voro redan

önskar, att jag må kunna hålla intresset lika vaket hos dem hela kursen, vilken är beräknad att räcka 8 månader.

Närslutna fotografi visar slöjdsalen. Den är trång för så många, men så är den ursprungligen avsedd endast för stationsskolans behov. Så länge alla hålla på med mindre saker går det ju; framdeles torde vi få söka någon slags utväg att dela på dem.

Något mera meddelande om arbetet

och resultatet av kursen hoppas jag få tillfälle lämna framdeles, då den närmar sig sitt slut, och detta lättare kan överblickas. Med det jag här skrivit, har jag velat låta Eder, kära missionsvänner, få veta, vari mitt missionsarbete för närvarande består. Någon kanske skall tycka, att det är mer uppbyggligt att få läsa om predikoresor, stora möten, väckelser. Det tycker även jag. Men för oss missionärer är det ofantligt mycket praktiskt arbete, som kommer i vår väg. Och med tanke på, att jag genom mitt arbete med denna kurs kan bidra till att en del av detta praktiska arbete tages från missionärerna och därigenom bereder dem tid direkt till evangeliskt arbete, är jag glad även över denna syssla. Vi behöva alla se missionsarbetet såsom vårt gemensamma arbete och resultatet såsom resultat av allas insats, liksom uret visar tiden såsom resultat av alla kugghjulens gemensamma arbete. Ingen tänker på *vilken* syssla det ena eller andra av kugghjulen har, huvudsaken är, att var och en *sköter* sin syssla.

Kibunzi den 16 april 1917.

John Petersson.

Bland byfolk.

Av *S. Malmqvist.*

Sedan julen med dess för mig och oss alla på Madzia så glädjefattiga och orosfyllda dagar var över och ävenså arbetet, som förenas med årsskiftet, begav jag mig ut bland folket i byarna. Läsaren frågar: »Men varför hade Ni en så tråkig jul på Madzia?» Jo, orsaken var den, att min hustru låg i allvarlig feber, som börjat en åtta dagar före jul och var ganska oroväckande nyss före och under julen. Därför blev julen ej någon glädjens högtid för oss utan orosfull och vemodsmättad. Inte ens de svarta kunde glädjas över festen och julgåvorna så, som de bruka, ty över hela stationen låg en dyster stäm-

ning. Herren hjälpte dock, och allt gick väl.

Alltså, ut bland folket. Sedan vi druckit vårt eftermiddagskaffe, starta vi. I dag ha vi bara en dryg timmes marsch, ty resan gäller en by, som heter Kitsatsolo i närheten av stationen. Bättre och trevligare bärare, än jag har denna gång, kan man knappt tänka sig, ty de flesta äro skolpojkar, och därför behöver jag ej bråka med dem, som man ofta får göra med de äldre bärarna från byarna. — »Skolpojkar, som orka bära?» säger du. Ja, just det. Rättare vore dock att kalla dem skolkarlar, ty många äro stora, gamla män. Lätt och lustigt springa de med bärstolen, medan vi vita vinka varandra farväl.

Resan har trenne syften: att inspektera de skolor, vi ha i trakten väster om Madzia, att söka vinna nya områden för vår verksamhet och att predika evangelium för hedningarna. — Vi nalkas byn, målet för dagen. Trevligt ligger den där i dalsänkan, övergjuten av aftonsolens glöd. Vi bli väl emottagna av folket. En del barn höra till våra skolor, en del till katolikernas. De äldre gå i regel icke i någon skola. De anse nämligen, att det är bara de yngre, som kunna »fatta Gud», som de säga. Deras egna »huvuden ha blivit hårda», och därför kunna de ej komma till Gud. I sorglös lättja sitta de på marken och bry sig ej om högre och mera ideella ting än grisen, som går omkring dem och rotande söker föda. Det är verkligen sant, att deras huvuden »blivit hårda», men vad värre är, deras hjärtan ha ock blivit hårda och till synes oemottagliga för högre ting.

Vi slå oss ned vid elden för att språka med folket. — »God dag på Er.» — »God dag, vite man.» — »Vad håller ni på med?» — »Vi samla och räkna pengar till skatten.» — »Ha ni slutat det arbetet snart?» — »Nej, vi ha inga pengar.» — »Varför ha ni inte några pengar?» — »Varifrån skulle vi få dem?» — »Ni ska arbeta.» — »Hur

ska vi kunna arbeta, när vi äro så hungriga? Titta här!» (Så peka de på magen och dra in den så långt de kunna). — »Ja, varför äro ni så hungriga?» — »Emedan vi ej ha någon mat.» — »Varför ha ni ingen mat?» — »Var ska vi få den ifrån?» — »Ni ska arbeta.» — »Var ska vi få arbete?» — »Ni ska plocka palmnötter och sälja.» — De endast skratta hjärtligt åt förslaget. — »Ni ska föda upp grisar, getter och höns.» — »Inte är det någon idé. Dem tar leoparden, och för övrigt gå alla våra pengar till skatt.» — »Å, vad är det för prat! Tio francs (kr. 7,60) för en stor, stark karl, är väl en småsak att anskaffa på ett helt år.» — »Det är mycket pengar för oss. Du, vite man, låna oss 50 francs!» — »Vad ska ni ha dem till?» — »Till skatten och till att betala för våra kvinnor.» (Här syfta de på giftaspanten). — »När får jag igen dem?» — »När vi få pengar.» — »Åhnej, då ni inte vill arbeta, få ni ej heller några pengar.» — »Vi hungra.» — »Gå till skogen och plocka lövmask.» — »Åh, skulle vi, som är äldre, göra det, vi! Åhnej, det ska de små göra och sedan giva oss.» — »Den som inte vill arbeta, han skall heller inte äta», svarar jag, och de skratta hjärtligt åt alltsammans. — »I kväll ska vi samlas omkring Guds ord.» — »Det förstå vi inte, ty våra huvud äro hårda.» — »Det gör ingenting, kom ändå.» — »Ja, vi ska komma.»

När kvällen skymmer, tändes en stor eld i byn, och omkring den flammande brasen samlas en ganska stor skara för att höra ordet. Den himmelska säden kasta vi ut liksom på måfå. Något korn torde finna god jord, men det mesta faller kanske »vid vägen». Efter ännu en stunds samtal gå vi till vila. Kongonatten är mörk, ty ingen måne lyser, men över den djupblå stjärnepällen har Skaparen strött sin gyllene säd: stjärnorna som tindra i den mörka natten. Hedendomens natt

över Kongos folk är lika mörk som natten i naturen, men löftenas stjärnor lysa i denna mörka natt, och därför finns det hopp.

Dagen därpå gå vi till en by, där katolikerna satt sig fast. De ha tagit alla barnen. Men vi kunna dock få tala Guds ord till de äldre. Då kvällen kommer, samlas vi därför omkring ordet. Ganska många lyssna med stort intresse. Ehuru katolikerna haft verksamhet här i flera år, ha de dock ej givit folket Herrens ord. De ha endast lärt barnen rabbla upp en del böner. Medan vi tala till folket, samlar den katolske läraren barnen till bön. Invid ett i byn upprest kors, hopspikat av tvenne träd, samlas de för att läsa sina böner. Hur mycken verklig bön, som ligger i deras förhållande, vet Gud allena. På mig verkar det som en inlärd läxa, som de rabbla upp inför korset. Ingenstädes kan man finna, att korset för dem är en Guds kraft till frälsning från synd. De ha det endast som en yttre skylt.

Medan mumlet från deras böner höres, tala vi Herrens ord till folket omkring oss och sjunga våra sånger. Sedan samtala vi om alltsammans. Alla äro mycket intresserade. Det synes för dem sällsamt, att vi alla, både vita och svarta, ha utgått från Gud och att vi ha samma urfäder. Frågor och svar växlas livligt, och det hela är mycket gemytligt. Sedan gå vi till vila den kvällen.

Dagen därefter fortsätta vi resan till en av våra egna skolor, där vi stanna två nätter och en dag. Under dagens lopp gå vi omkring i byarna runt om för att samla barn till skolan. De komma ej alltid till oss, utan vi få gå till dem. Överallt bli vi väl mottagna utom i en liten by i skogen, där det fanns två gossar, som nog ville gå i skolan men som hindrades av sin hövding.

(Forts.)

Från Amerika.

Brev från missionär C. J. Engvall.

Kanada den 1 juni 1917.

Kära missionsvänner!

I mitt sista brev, skrivet i sept. förra året och infört i Missionsförbundet för den 15 nov., berättade jag ett och annat från ett besök i Kanada. När jag skrev detta brev, var det min mening att fullfölja min ursprungliga plan att ej vara här i Amerika mer än 3 eller 4 månader, vilken tid styrelsen på min begäran beviljat mig tjänstledighet. Vissa förhållanden inträdde emellertid, som gjorde, att jag ej ansåg det vara skäl i att återvända till Seaham Harbour och beslöt därför att uppskjuta återresan till Europa och skrev så i oktober till styrelsen för att inhämta dess mening. På grund av den osäkra postgången fick jag dess svar först i februari. Jag antog därför en kallelse från missionsförsamlingen i Erie i Pens., som för tillfället var utan pastor, att betjäna den för ett par månader och skrev då till min hustru i England att komma över hit, och hon kom dagarna före jul.

Jag kom till Erie i medlet av november, och vi voro där till slutet av januari och hade en mycket trevlig tid bland vännerna där. Som pastor för församlingen där fick jag göra åtskilliga nya erfarenheter. Som sjömansmissionär har jag ej haft någon församling att vårda, vadan jag var alldeles oerfaren i sådana saker.

På grund av att det ej finnes någon statskyrka här, intager en predikant i en missionsförsamling en annan ställning än predikanterna hemma. Till honom vända medlemmarna sig för att få sina barn döpta, till honom sända de sina barn för att gå i konfirmations- eller bibelskola. Att de skulle sända sina barn till pastorn i en annan församling kan ej komma i fråga. En mycket glädjande sak är, att de allmänt skicka sina barn till bibelskolan. Att finna barn av frikyrkliga, som ej gått i bibelskola, är något

mycket, mycket sällsynt. I det avseendet stå nog missionsvännerna här före oss i Sverige. Vi hava att lära av dem. Predikanterna eller som de här kallas pastorerna hava rättighet att viga och begrava. Till sin pastor gå därför medlemmarna under livets alla förhållanden. Och det har synts mig, som om förhållandet vore mera intimt mellan pastorn och medlemmarna än i Sverige och som om de mera värderade sin pastor. Det kändes och hördes så gott, när de sade »*vår pastor*».

Rätt mycket folk samlades till våra möten, och vi hade en härlig tid. Det kändes därför ganska svårt, när vi skulle lämna Erie, helst vännerna önskadé, att jag skulle stanna bland dem. Men då jag ej fått någon underrättelse från styrelsen och ej ville skilja mig från Svenska Missionsförbundet, till vars missionär jag kallades och invigdes 1880, kunde jag ej förbinda mig att stanna någon längre tid. Som församlingen dessutom så snart som möjligt behövde få en pastor, som skulle bliva stadigvarande, ansåg jag bäst att ej stanna längre än från början var bestämt.

Jag antog därför en kallelse, som jag erhöi i december från Skandinaviska Missionsförbundet i Kanada att komma hit upp och verka bland vårt här kringspredda folk. Att jag kom att få den kallelsen berodde nog på, att jag vid besök här förra året, då jag såg de stora behoven här, sade, att jag, om Gud ledde det så, ej skulle vara emot att en vinter eller så vara här och verka bland vårt folk. Det finnes nämligen små grupper här och där, som ej på hela året få höra ett Guds ord.

Som verksamhetsfält fick jag mig anvisad en plats, som heter Stockholm. Den ligger en mil från Winnepeg och var ursprungligen en svensk koloni. Det är något över 30 år, sedan de första svenskarna slog sig ned här och begynte odla vildmarken. Om de svårigheter, som nybyggarna hade att

utstå till en början, är här ej utrymme att tala, men de voro oerhörda. Nu hava många det emellertid bra, ehuru man ej kan säga, att de blivit vad man skulle kunna kalla rika. Kristlig verksamhet begynte bedrivas rätt tidigt. År 1888 bildades en församling och efter något år byggdes en kyrka, som lär vara den andra svenska kyrkan i Kanada. Den första är Missionskyrkan i Winnepeg.

Ehuru församlingen här sålunda är nära 30 år gammal, är den ej synnerligt stor. Flera omständigheter hava bidragit därtill. En är, att landet ännu är mycket glest befolkat och att på senare tiden många ungrare och galisier flyttat in, så att skandinavernas antal snarare minskats än ökats. Därtill kommer, att Augustanasynoden för rätt många år sedan också bildade en församling och byggde en kyrka helt nära missionskyrkan. En sådan splittning av de andliga krafterna är nog till skada överallt, men ännu mera kännbar är den på en plats sådan som denna.

Vårt fält här är ganska vidsträckt. Det sträcker sig omkring 3 svenska mil i söder och norr och nära 2 mil i öster och väster. Vi hava 5 predikoplatser: missionskyrkan, 3 skolhus samt en presbyteriansk kyrka. Dessutom hava vi predikan i enskilda hem. Som vintern i år varit mycket hård med svåra snöstormar och mycket kallt, ända till 45 grader Celsius, har det varit svårt att komma fram. Vi hava emellertid lyckats att hava möten regelbundet, och rätt mycket folk har samlats. Det har varit trevligt bland vännerna här, och de hava bevisat oss den största välvilja och kärlek, under det vi rest omkring och gästade hos dem. Huru länge vi komma att stanna

här, är oss ännu obekant. När vi kommo hit, var det överenskommet, att vi skulle vara här i 6 månader. Längre ville jag ej, innan jag fick svar från styrelsen, binda mig, och längre kunde ej heller Svenska Missionsförbundet här i Kanada bestämma. Det har i många år fått ett bidrag från Svenska Missionsförbundet i Föränta staterna. En tid erhöll det 2,500 dollar. Skulle detta bidrag utebliva eller betydligt minskas, måste de inskränka sin verksamhet, och det bleve då ej möjligt att till verksamhet här lämna det understöd, som nu givits. Det vore emellertid skada, om verksamheten bland vårt folk här skulle inskränkas, då den i stället så väl behövde utvidgas för att kunna med Guds ord nå våra förskingrade landsmän, att de ej må bliva hedningar.

Då jag antog kallelsen hit, skrev jag igen till styrelsen för att höra dess tankar och fick för något mer än en vecka sedan ett brev, daterat den 17 april från vår sekreterare J. Norberg. Han har förut skrivit till mig, ehuru jag ej fått det han skrivit, under det han fått flera brev från mig. Han säger: »Jag föredrog frågan om ditt hemkallande i styrelsen förliden vecka, och den ansåg, att så länge tillståndet i världen är sådant det nu är, så är det så gott att du stannar där du är tills vidare. Det är ju förbundet med stor risk att nu företaga en hemresa. Må Herren välsigna dig där du nu är.»

Det är därför mycket troligt, att även om Svenska Missionsförbundet här i Kanada av brist på medel ej kan förnya kallelsen, jag ändå stannar en tid här. Här är som jag redan sagt ett stort behov, och jag har alltid gjort den erfarenheten, att Gud förser.

Restur

för

missionär Gerda Anderson från Ost-Turkestan.

Sågmyra 17 aug., Falun 19, Korsnäs 20, Hofors 21, Sandviken 22—23, Valbo 24, Gävle 26, Bomhus 27, Ockelbo 28, Lingbo 29—30,

Holmsveden 31, Söderhamn 2 sept., Norrala 3, Stugsund 4, Sandarne 5, Ljusne 6, Djupvik 7, Marma—Myssje 8, Mobodarne 9, Landa 10, Kilafors 11, Bollnäs 12—13, Alfta 14, Edsbyn 16.

Kollekter upptagas för Svenska Missionsförbundets mission i Ost-Turkestan.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

Lektor P. Waldenströms skrifter.

Följande arbeten äro utgivna å Svenska Missionsförbundets Förlag och kunna rekvireras direkt eller genom bokhandlare.

- Nya testamentet med förklarande anmärkningar.* 2 delar, inb. 8 kr.
Nya testamentet och psaltaren, översättning. Klotb. 2,25 kr.
D:o d:o Chagrinb., guldsn. 3,75 kr.
Davids Psalmer med utläggning av P. Waldenström. Del I, inb. 3 kr.
D:o med utläggning, del II, inb. 3 kr.
D:o » » III, » 3 kr.
Guds eviga frälsningsråd, 3 delar, inb. 9 kr.
Se Guds Lamm, illustr., inb. i praktband (obs. nedsatt pris) 4 kr.
Smärtornas man. Tredje uppl. Inb. 2 kr.
Kristi avsked från sina lärjungar, inb. 2,75 kr.
Jesu pinas och uppståndels historia inb. 2 kr.
Gud är min tröst, inb. 2 kr.
Högmässopredikningar. Första årgången, 2 del., inb. (obs. nedsatt pris) 4 kr.
Herren är from (ny omarb. uppl.) klotb. 2 kr.
Brukspatron Adamsson eller Var bor du? Illustr., kart. 2 kr.
Stycken av Livets ord (ny tillökad och omarbetad uppl.), klotb. 2,25 kr.
Frälsning för all världen, klotb. 1 kr.
Guds rike och församlingen, häft. 50 öre.
Barmhärtig och nådig är Herren. Davids 103 psalm, översatt och förklarad, häft. 60 öre.
Till Österland, inb. (obs.! nedsatt pris) 5 kr.
Nya färder i Amerikas Förenta Stater, häft. 5 kr.
D:o d:o, inb. 7 kr.
Genom Canada, häft. 1,50 kr.
Dop och barndop, häft. 1 kr.
Det kristna dopet, häft. 50 öre.
Biblisk Troslära, klotb. (ny upplaga) 3,50 kr.
Es. 52: 13—15; 53: 1—12. (Särtr. ur Pietisten) 5 öre.
För fosterlandet, 25 öre.
Lätom oss behålla vår bibel, häft. 50 öre.
Bibels evangelium och de eviga straffen, häft. 60 öre.
Bibelkommissionen och nya testamentet (1912), häft. 1 kr.
Vad Gud kan vilja säga Sverige genom det i Europa pågående kriget, 25 öre.

Traktater.

- Ord till väckelse och tröst*. Blad i paket å 50 öre.
Nya traktater. Paket om åtta serier (96 st.) 1 kr.

Mången önskar sig ett minne av *Lektor Waldenström*. Ett värdefullt sådant är en bok av honom.

Lektor P. Waldenström

vid 75 års ålder.

(Reproduktion efter foto.)

Med vacker, förgylld ram.

Pris storlek 21 × 26 med överstycke	5: — kr.
» » 28 × 34 » »	6: 50 »
» » 28 × 34 utan »	5: — »

Pris uppklistrad å mjuk kartong 50 öre.

Svenska Missionsförbundets förlag, Stockholm C.